ŽK 77
PATVIRTINTA
VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų filialo Žalgirio klinikos direktoriaus
2024-09-03 įsakymu Nr. 05-05

PATARIA GYDYTOJAS ENDODONTOLOGAS

Kas yra endodontinis gydymas?

„Endo“ išvertus iš graikų kalbos reiškia „viduje“, o „odont“ – dantis. Taigi endodontinio gydymo metu yra gydomas „danties vidus“. Kad būtų lengviau suprasti endodontinio gydymo esmę, reikėtų prisiminti danties anatomiją. Danties viduje, po danties kietaisiais audiniais – emaliu ir dentinu – yra ertmė, kurioje yra danties pulpa. Pulpa yra sudaryta iš kraujagyslių, nervų, jungiamojo audinio. Danties pulpa tęsiasi nuo danties vainiko iki danties šaknies viršūnės, kurioje per viršūnės angą jungiasi su šaknį supančiais audiniais. Danties pulpa yra labai svarbi dančiui augant ir formuojantis. Tačiau kai dantis išdygsta ir jo šaknis visiškai susiformuoja, dantis gali funkcionuoti ir be gyvybingos pulpos (pvz., po endodontinio gydymo).

Kodėl tenka atlikti endodontinį gydymą?

Endodontinis gydymas atliekamas tada, kai prasideda danties pulpos uždegimas arba ji infekuojasi. Pulpos uždegimo ir infekavimosi priežasčių gali būti labai daug. Tai gili ėduonies ertmė, pakartotinos danties gydomosios procedūros, danties vainiko įskilimas ar lūžis, danties vainiko preparavimas ruošiant dantį protezui, danties trauma. Jei uždegimo apimta ar infekuota pulpa negydoma, dantį dažniausiai pradeda skaudėti arba pradeda formuotis viršūninis pūlinys.

Kokie yra endodontinio gydymo poreikio požymiai?

Endodontinį gydymą tenka atlikti, kai dantį skauda, dantis ilgą laiką būna jautrus šaltam ar karštam maistui, jautrus liečiant ar sukandant, pakinta vainiko spalva, patinsta dantenos ar susiformuoja fistulė ties dantimi, padidėja sritiniai limfmazgiai. Kartais minėtų simptomų gali ir nebūti, o esanti patologija diagnozuojama visiškai atsitiktinai, atlikus radiografinį paciento ištyrimą.

Kaip endodontinis gydymas padeda išsaugoti dantį?

Jei danties pulpa tampa uždegiminė ar infekuota, savaiminis danties sugijimas yra neįmanomas. Negydant infekcija plinta šaknies kanalu gilyn, pasiekia apie šaknies viršūnę esančius audinius, ilgainiui pradeda irti kaulas ir danties galima netekti. Vienintelė alternatyva endodontiniam gydymui tokiais atvejais yra danties šalinimas. Nors danties rovimas yra pigesnė gydymo procedūra, po jos atsirandantį dantų eilės defektą tenka atstatyti protezuojant tiltiniu protezu ar implantu. Šie gydymo metodai dažniausiai yra ženkliai brangesni nei endodontinis danties gydymas. Todėl visada reikia stengtis išsaugoti natūralų dantį.

Endodontinio gydymo trukmė ir apsilankymų skaičius priklauso nuo gydomos patologijos pobūdžio, gydymo eigos, danties anatomijos sudėtingumo ir kitų faktorių. Dažniausiai endodontinis gydymas atliekamas per 1 – 3 apsilankymus, bet gali trukti ir ilgiau. Pirmiausiai yra atliekamas danties nuskausminimas. Po to yra atveriama danties viduje esanti pulpos ertmė, ji išplečiama, suformuojama.

Endodontinio gydymo metu yra pašalinama uždegiminė ar infekuota danties pulpa, kruopščiai išvalomas šaknies kanalas, jis paruošiamas užpildymui ir užpildomas tam tikra medžiaga. Po gydymo endodontinė ertmė užpildoma laikinu arba pastoviu užpildu. Dažnai dantys būna labai pažeisti ėduonies, todėl, kad būtų visiškai atstatyta danties funkcija, endodontiškai gydytus dantis tenka protezuoti vainikėliais.